

JOSÉ MONTILLA AGUILERA

CONVENCIÓ FEDERALISTA

Barcelona, 11 de desembre de 2020

Inauguració de la trobada

BON DIA A TOTHOM. BUENOS DÍAS AMIGAS Y AMIGOS

Començo saludant cordialment a **Luise Rürup**, delegada de la Fundació Friedrich Ebert i a **Alfredo Sánchez Monteserín**, director de la Fundación Pablo Iglesias, en nom de la Fundació Rafael Campalans. Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

Una salutació que faig extensiva al conjunt de ponents i moderadors que participen avui en aquesta nova edició de la Convenció que celebrem any rere any i que enguany, per les restriccions de la COVID, adopta un format diferent, més breu i alhora amb menys interacció.

I també a totes les persones que ens esteu seguint via youtube. Gràcies per la vostra presència que és, per a nosaltres, el principal estímul.

Esperem que l'any vinent podrem celebrar la Convenció Federalista en el format habitual, la qual cosa voldrà dir que haurem superat la duríssima crisi sanitària que estem patint.

En aquest breu torn d'inauguració vull compartir algunes reflexions per situar aquesta reunió en el context de la crisi per la COVID i les seves seqüeles. Crec que d'aquest estrany any 2020 hem de treure'n algunes lliçons.

Telegràficament:

Primer,

Tenim un bon **sistema sanitari**, del qual ens hem de sentir orgullosos, però s'han posat de manifest alguns dels seus punts febles. En destaco tres: la manca de recursos de l'atenció primària, que encara no s'ha pogut recuperar de la reducció de la despesa pública provocada per la crisi del 2008; els problemes estructurals dels serveis d'atenció a la gent gran; i l'escassa atenció que prestem als serveis de prevenció i salut pública.

Segon,

L'escletxa digital. Hem parlat molt, darrerament, de **l'increment de les desigualtats** i fins i tot de l'augment de la pobresa. El confinament i el teletreball han fet aflorar les dificultats de moltes famílies per assegurar l'accés a la xarxa dels seus fills i filles per poder continuar amb garanties la seva escolarització. L'increment de les desigualtats requereix consens social i polític per determinar com farem front a les seqüeles socials i econòmiques de la pandèmia, que seran molt profunds. No crec que hi hagi, avui, objectiu polític més prioritari que aquest.

Tercer,

El procediment d'adopció de mesures extraordinàries, des de la declaració de l'estat d'alarma fins a la coordinació amb les autoritats sanitàries de totes les comunitats autònomes, ha posat de manifest **les limitacions de la nostra arquitectura territorial**. La co-governança sanitària, brandada pel govern d'Espanya, no és altra cosa que l'intent de posar en marxa instruments federals que encara no estan prou establerts en el nostre ordenament jurídic. Les dificultats de coordinació entre els diferents nivells d'administració demostren com són de necessàries i urgents les reformes de l'organització territorial d'Espanya.

Les reformes, en una perspectiva federal, són urgents i necessàries per a superar la situació política i institucional de Catalunya, però també ho són per al conjunt de les CCAA d'Espanya. Espanya – i Catalunya – necessita millorar la distribució del poder territorial, reconèixer la diversitat dels seus territoris, dotar-se d'instruments "federals" per a la coordinació i la construcció d'acords i, finalment, crear una nova cultura de lleialtat, respecte i corresponsabilitat.

És important no passar per alt el debat sobre el dumping fiscal autonòmic que ha emergit arran d'estudis i anàlisis que han sortit a la llum en els darrers mesos. No és un fenomen exclusivament espanyol, però no per això ha de ser exclòs de la reflexió sobre el finançament, és a dir sobre els ingressos i les despeses de les CCAA i sobre els mecanismes de solidaritat interterritorial, qüestió que cal abordar amb urgència.

Quart,

Europa ha de seguir avançant en la direcció que, sortosament, ha adoptat amb les decisions adoptades – i encara no desenvolupades – sobre el finançament del programa "Next Generation", amb ajuts als estats membres per a fer front a les conseqüències de la pandèmia finançats amb emissió de deute, signifiquen un canvi de paradigma molt significatiu.

JOSÉ MONTILLA AGUILERA

Cert és que el debat sobre com es distribueixen aquests recursos no ha acabat del tot, que hi ha amenaces sobre la lletra petita i que, a més, coincideix amb la fase final del Brexit que comporta, en si mateix, molts problemes comercials i econòmics per a tots els europeus, però especialment per als espanyols.

Sé que no és un camí fàcil. I, com sempre, els avenços en la construcció europea són tortuosos i contradictoris, ja ho sabem. Però, encara que sigui una frase clàssica i tal vegada tòpica, necessitem més Europa que mai. Cal que ho expliquem, perquè la duresa de les seqüeles d'aquesta crisi per la pandèmia, que s'afegeix a les ferides no cicatritzades de la crisi del 2008, és aprofitada pel discurs populista que juga contra el projecte europeu.

Cinquè,

I, finalment, els danys a la nostra economia ens obligaran a accelerar els canvis en el sistema productiu que ja teníem en l'horitzó. Sostenibilitat, digitalització, economia social..., Aquests objectius s'acceleren i ens donen noves oportunitats que hem de saber aprofitar. Les nostres administracions, amb el lideratge del govern d'Espanya, han de definir amb claredat els objectius estratègics i les prioritats que ens permetin no només la recuperació sinó una nova etapa de prosperitat. Espero que la confecció dels projectes que han de concórrer en els procediments per gaudir de les ajudes europees es faci des del màxim consens polític i territorial. Ens hi juguem molt.

Acabo amb una referència a la situació de Catalunya. Tenim eleccions previstes el 14 de febrer. Aquestes eleccions decidiran si la política catalana segueix instal·lada en el bloqueig, en la pèrdua d'oportunitats i en el conflicte o si s'obren noves possibilitats de millora de l'autogovern i de servei al conjunt d'homes i dones que conformen la societat catalana. La clau de volta de les solucions és que no es reproduïxi una majoria parlamentària com la d'ara que ens ha conduït a la pitjor etapa del govern de la Generalitat.

Gràcies per la vostra atenció.

I ara, sense més preàmbuls, comencem la primera de les dues sessions en les que hem organitzat la Convenció, que hem denominat "Co-governança federal per sortir de la crisi".